

Notulen van Bijeenkomst*
Omwonenden / Kronos Solar / Gemeente Zevenaar
d.d. 13 januari 2021, Digitaal

Datum Woensdag, 13 januari 2021
Tijdstip 18.30u tot 20.15u
Locatie Digitaal Microsoft teams

Aanwezig	Paul Galama	Kronos Solar
	Laurent Estourgie	Kronos Solar
	[REDACTED]	Gemeente Zevenaar
	[REDACTED]	Gemeente Zevenaar
	[REDACTED]	Energie coöperatie Wiek II
	[REDACTED]	Bewoners [REDACTED]
	[REDACTED]	Bewoners [REDACTED]
	[REDACTED]	Bewoners [REDACTED] en tevens grondeigenaar
	[REDACTED]	Bewoner [REDACTED] (Aangemeld, echter afwezig)
	[REDACTED]	Bewoner [REDACTED] Afgemeld, mening per email.

Agenda

1. Introductie
2. Aanleiding van deze bijeenkomst
3. Locatie van het project
4. Provinciaal en gemeentelijk beleid
5. Landschappelijke analyse en conceptplan
6. Mogelijkheden, suggesties, ideeën voor het zonnepark
7. Vervolg afspraken
8. Sluiting

1. Introductie

Paul Galama heet iedereen welkom, waarna alle aanwezigen zichzelf kort voorstellen.

2. Aanleiding van deze bijeenkomst

Kronos Solar is voornemens een zonnepark te realiseren aan de Oude Steeg in Zevenaar. Kronos is sinds 2017 bezig met dit initiatief en de gemeente heeft dit initiatief als één van de vier kansrijke initiatieven in de gemeente aangewezen om daarmee haar duurzaamheidsdoelstellingen te behalen. Er wordt kort toegelicht welke stappen tussen 2017 en 2020 zijn gezet. Indien de vergunning wordt verleend kan de bouw afhankelijk van de SDE++ subsidie worden gestart in 2022 of 2023. Het park zal voor een periode van 25 jaar bestaan en vervolgens ontmanteld worden. Zie voor nadere informatie en data ook de presentatie.

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

3. Locatie

Kronos Solar geeft de exacte locatie van het initiatief tussen de Oude Steeg en de Doesburgseweg aan en licht toe waarom deze locatie gekozen is. De locatie past binnen provinciaal beleid en binnen het zoekgebied van de gemeente, geeft de mogelijkheid om aan te sluiten op het elektriciteitsnet (5km), is buiten de bebouwde kom maar met enige aansluiting op stedelijk gebied en nabije de snelweg A12, tevens wil de eigenaar van de gronden samenwerken aan de realisatie een zonnepark op deze locatie.

Daarbij wordt aangegeven dat ten opzichte van het originele plan dat in augustus is gepresenteerd er een wijziging heeft plaatsgevonden. De locatie is verkleind van 25 naar 21 hectare, waarbij de meest noordelijke kavel is afgefallen en er is een stuk in het midden van het project bijgekomen. Daarmee is het project tevens wat compacter geworden.

4. Beleid

Provinciaal Beleid

De provincie heeft als doel om in 2050 klimaat neutraal te worden. In het Omgevingsvisie Gaaf Gelderland wordt aangegeven waar grote zonneparken mogelijk worden geacht en deze locatie valt binnen dat gebied.

Gemeente Zevenaar

In het coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Vernieuwend Verder’ heeft de gemeente Zevenaar vastgelegd dat zij in 2040 energie neutraal wil zijn. Daarbij wordt naast energiebesparing ook ingezet op wind- en zonne-energie. Daarbij is ook onderzocht wat er aan zonne-energie kan worden opgewekt op de daken binnen de gemeente. De oppervlakte geschikte daken is niet voldoende om de doelstellingen te halen en daarom zijn zonneparken en windmolens nodig.

Om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingen worden gereguleerd en de ruimtelijke kwaliteit zo goed mogelijk wordt geborgd is een afwegingskader opgesteld. Dit afwegingskader voor zonneparken houdt rekening met:

- Voorkeursgebieden;
- Gelders Natuurnetwerk of Natura 2000;
- Landschappelijke-en functionele inpassing;
- Meervoudig ruimtegebruik;
- Een ontwerp met meerwaarde;
- Betrokkenheid van de omgeving;
- Actief omgevingsmanagement;
- Bijdrage aan de duurzaamheid.

Voor de Landschappelijke inpassing zijn er kaders vastgesteld:

- Max. 80% bebouwingspercentage (=16,8 ha)
- Rekening houden met landschapstype ‘het Broek’
 - o Structuurvisie beschrijft mogelijkheden:
 - Verkeersverbindingen verbeteren door hogere belevingswaarde en verbindingen naar recreatieve plekken te maken.
 - Natuurwaarden en de belevingswaarden versterken.
 - De agrarische functie is en blijft de hoofdfunctie.
 - Kansen voor recreatief landschap.

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

- Respecteert verkavelingsstructuren
- Respecteert landschapselementen

Verder streeft de provincie en gemeente naar zo min mogelijk afval.

Vraag bewoner: blijft het zonnepark er ook na 25 jaar staan? Hoe zit dit als de doelstelling van energie neutraliteit pas in 2040/2050 gerealiseerd moet worden. Moet het zonnepark dan niet langer staan dan 25 jaar? In het

Antwoord Kronos Solar: Nee het park wordt ontmanteld na 25 jaar. Dit is ook zo afgesproken met de grondeigenaar en zal opgenomen worden in de omgevingsvergunning. Hoe de gemeente of provincie tegen die tijd haar doelstellingen haalt wordt dan nogmaals bekeken. Het is ook niet duidelijk hoe de techniek zich in de tijd heeft ontwikkeld.

Antwoord Gemeente Zevenaar: De doelstelling om dan energie neutraal te zijn is een algemene doelstelling. Het is nog niet duidelijk hoe de techniek er dan voor staat. Dat moet tegen die tijd opnieuw worden bekeken.

Vraag bewoner: Hoe werkt dat met het recyclen van de zonnepanelen?

Antwoord Kronos Solar: We hebben daar rekening mee gehouden en werken daarbij samen met PV Cycle. Een organisatie die al lang bestaat en helpt met de recycling van de zonnepanelen. Zonnepanelen kunnen voor een zeer groot gedeelte worden gerecycled, omdat ze voor een groot deel uit aluminium en glas bestaan. <http://www.pvcycle.org/netherlands/>

Vraag bewoner: Er wordt gezegd, dat er niet genoeg daken zijn, maar in het recent aangelegde industrieterrein liggen nog volop lege daken. Moet dit dan niet verplicht worden in de vergunning voor nieuwe of recent gebouwde industrie. Dit is toch een beetje wrang gezien het feit dat er nu een zonnepark komt met in de buurt lege daken.

Antwoord Gemeente Zevenaar: Dit kan ik mij voorstellen en wordt ook naar gekeken vanuit de gemeente. Het is daarbij natuurlijk moeilijk om mensen te verplichten zonnepanelen aan te brengen op daken.

Antwoord Kronos Solar: Er wordt gewerkt aan nieuwe regels om dit te verplichten maar dit is niet eenvoudig.

<https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i23284/start-consultatie-besluit-bouwwerken-leefomgeving-gemeenten-mogen-zonnepanelen-verplichten-op-industriegebouwen>

Beleid – Meervoudig ruimtegebruik en meerwaarde

Bij de realisatie van zonneparken wordt verlangd dat meervoudig ruimtegebruik mogelijk wordt gemaakt en meerwaarde wordt gecreëerd. Dit kan op allerlei manieren. Kronos heeft een aantal voorbeelden gegeven, maar wil graag input ontvangen van omwonenden wat zij graag zouden zien. Hoe kan het zonnepark voor hen meerwaarde creëren? Voorbeelden hoe dit omgezet kan worden zijn bijvoorbeeld:

- Agrivoltaïcs: Gewasteelt onder zonnepanelen
- Biodiversiteit: Natuuroever, schapen begrazing, kruidenzones, meer beplanting, waterpoelen, insectenhotel, bijenkasten
- Recreatief: Wandelpaden, fietspaden, informatieborden, educatief voor o.a. scholen
- Overig: Waterberging, combinatie windmolens

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

Vraag bewoner: er wordt aangegeven dat het gebied agrarisch is en dat dit de hoofdzaak is. Heeft de komst van het zonnepark een effect op de bestaande functies in de omgeving en of een planologische belemmering voor bestaande functies?

Antwoord Gemeente: Hier komt de gemeente via Kronos Solar op terug om er zeker van te zijn dat er een goed antwoord komt, maar in principe is een zonnepark geen gevoelige functie en heeft geen invloed op een nieuw te verstrekken milieuvergunning.

Vraag bewoner: Wij hebben contact gehad met de gemeente over de bestaande en mogelijke uitbreiding van de bedrijfsvoering, heeft het zonnepark hier invloed op?

Antwoord Kronos: Als het goed is niet, maar ook hier komt de gemeente via Kronos Solar op terug.

5. Landschapsanalyse en eerste concept

Kronos Solar heeft een professionele landschapsarchitecten bureau gevraagd een landschappelijke analyse te maken. In deze analyse is aandacht besteed aan de historische ontwikkeling van Zevenaar en de elementen die historisch bij het landschap horen. Voorbeelden daarvan zijn meidoornhagen tussen de percelen en knotwilgen, die op sommige plekken nog te zien zijn. De meidoornhagen zijn na verloop van tijd verwijderd ten behoeve van grootschalige landbouw. Daarnaast is de duidelijke ontwikkeling van Zevenaar te zien, dat zich steeds verder uitbreidt. De aanleg van de A12 en de plannen voor de verbreding van de A12 en de aansluiting van de A15 op de A12.

De analyse van de locatie geeft aan dat de lokale verkavelingsstructuur gerespecteerd moet worden, de meidoornhagen uit het verleden teruggebracht kunnen worden als ook knotwilgen en de laanbeplanting zoals elzenhagen. Er kunnen bovendien koppelkansen worden gerealiseerd door biodiversiteit, recreatie en of gewasteelt op de locatie te realiseren

Naast de landschapsanalyse is er ook ecologisch onderzoek uitgevoerd. Dit heeft uitgewezen dat er op de locatie geen beschermde dieren aanwezig zijn, maar er wel rekening gehouden dient te worden bij de aanleg van het park met broedvogels. Er zijn sporen van een steenuil aangetroffen in de wijdere omgeving, deze bevindt zich echter te ver van het zonnepark om daar invloed op te hebben.

Er wordt bovendien opnieuw ecologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan kunnen van invloed zijn op de landschappelijke inrichting en onze discussie over de gemaakte keuzes. De resultaten van dit nieuwe onderzoek zullen met de omwonenden worden gedeeld evenals het effect ervan op het landschappelijk plan en de eventueel gemaakte keuzes.

6. Mogelijkheden, suggesties en ideeën

Elk zonnepark heeft een aantal vaste elementen. Dit zijn het hekwerk, transformatoren, het inkoopstation van Liander en de zonnepaneelopstellingen zelf.

Daarnaast zijn er een aantal elementen die voor elk project anders ingevuld kunnen worden. Dit betreft meestal de beplanting en overig groen. Voor het zonnepark Zevenaar voorziet het concept een 5 meter groene strook aan de noord- en zuidzijde van het zonnepark en een begroeid hekwerk aan de oost- en westzijde van het zonnepark. Het hekwerk bestaat uit houten palen met grof gaaswerk zodat zoogdieren het park kunnen betreden. Het hekwerk bevindt zich aan de binnenkant van het aan te leggen groen. Aan de binnenzijde van deze omzoming wordt een 5 meter brede kruidenzone aangelegd. Dit trekt bijvoorbeeld diverse insecten aan. De paneelhoogte is op dit moment voorzien op 2,59 meter en 80 cm van de bodem.

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

Kronos Solar licht de schets van het concept plan toe en staat bij elk onderdeel stil. Kronos wil graag van de bewoners weten hoe zij tegen deze elementen aan kijken. Op de schets is te zien dat het noordelijke deel van het originele plan is weggegefallen en dat het middenstuk aan de oostzijde bij het plangebied is betrokken.

De elementen die in het concept zijn opgenomen zijn de volgende. Daarbij is de reactie van de omwonenden eronder weergegeven die gedurende de bijeenkomst naar voren zijn gekomen.

A. Omheining

- Noord en Zuid zijde: haag van 5 meter brede en 3 meter hoge meidoorn
- Oost en West zijde: begroeid hekwerk van 2 meter hoog

Bewoner: Wij zijn tegen de komst van het zonnepark, maar als deze er komt dan is de hoogte van het zonnepark voor ons relevant. Wij willen het park zo laag mogelijk. Wij kijken nu over het weiland en willen dit beeld zoveel mogelijk behouden. Verder vinden we het moeilijk in te schatten hoe de verschillende opties eruit zullen zien. Kan dit visueel worden weergegeven, want dan kunnen we ook beter beslissen welke optie onze voorkeur heeft; begroeid hekwerk, struweel of iets anders. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met het hoogteverschil van het lager gelegen gebied waar het zonnepark zou moeten komen.

Reactie Kronos Solar: Dat snappen we. Visuele beelden zullen we laten maken en met jullie bespreken.

Bewoner: Vinden het belangrijk dat er een robuust stuk groen rondom het zonnepark komt, dat er natuurlijk uit ziet, niet industrieel en dat het zonnepark niet te zien is.

B. Verkavelingsstructuur wordt verstevigd door bestaande structuur te behouden en aan te zetten met lage hagen in het zonnepark.

Geen directe reactie.

C. Carpoolplek

Kronos Solar: Gezien het feit dat de op- en afrit van de snelweg zal worden verwijderd, is dit wellicht niet meer zo gewenst.

Bewoner: Carpoolplek is niet gewenst

Bewoner: Carpoolplek is niet gewenst

Bewoner: Carpoolplek is niet gewenst

D. Recreatie en biodiversiteit

Recreatie en educatie

Bewoner: Recreatie en komst van bezoekers via educatie zitten wij niet echt op te wachten in verband met de komst van een hoop mensen. Verder vinden wij de combinatie tussen het creëren van natuur rondom en in het zonnepark en tegelijkertijd mensen via recreatie aantrekken niet logisch. Daarnaast was het agrarisch en dan zou het nu toeristisch ingezet worden, het gaat toch om het zonnepark. Bovendien hebben we nu al veel zwerfafval en dat wordt daarmee alleen maar meer en bovendien wordt er nu al slecht opgeruimd door de gemeente.

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

Reactie Kronos Solar: Over mogelijke oplossing voor het afval willen wij graag meedenken. Bijvoorbeeld met extra prullenbakken of andere ideeën.

Bewoner: Van openbare prullenbakken wordt vaak misbruik gemaakt, dus daar zitten we niet direct op te wachten. Niet duidelijk hoe dit opgelost zou moeten worden.

Reactie gemeente: de gemeente ziet graag een stuk educatie terug rondom het zonnepark en ziet dit als een positief element van het zonnepark. Als gemeente zijn we ons bewust van de veranderingen in verband met energie transitie en hoe we dat communiceren. Hoe laten we dit thema lokaal laten leven en hoe kan men mee doen. Daarbij is het ook belangrijk om te laten zien wat je doet. Daarbij is geen grootschalig informatiecentrum gedacht, maar lokale informatie.

Reactie Kronos Solar: een kleinschalige invulling kan ook zijn het plaatsen van informatieborden. Op deze borden kunnen bijvoorbeeld verschillende thema's worden uitgewerkt, zoals de stroomopbrengst van het zonnepark, de lokale flora en fauna of het landschap.

Wandelpad

Reactie bewoner: verwachten geen grote aanloop, ook nu een knooppunt van fietsers zonder veel overlast.

Reactie bewoner: liever geen recreatie.

Oplaadplek voor elektrische fietsen

Reactie bewoner: liever niet, weer meer mensen en dus extra rommel en overlast.

Reactie bewoner: geen oplaadplek en duurt ook 6 uur voordat een accu is opgeladen.

Bomenrij langs Doesburgseweg doortrekken

Reactie bewoner: risico dat die bomen later niet meer weg mogen en die bomen belemmeren dan nog meer ons zicht en worden heel groot. Dus liever niet.

Gemeente vraagt aan de bewoner of het klopt dat alle andere functies buiten die van de zonnepanelen niet gewenst zijn, behalve de haag en hun mening over natuurontwikkeling binnen het zonnepark.

Reactie bewoner: wij vinden dat het park zo laag mogelijk moet zijn en uit het zicht in de wetenschap dat wij er op kijken. Daarnaast vinden wij ruimte voor natuur goed, maar liever niet toegankelijk voor het publiek. Prima als er dus wat voor de natuur wordt gedaan, maar wandelaars of fietsers doen weer af aan de natuur.

Natuuroever en natte zone

Reactie bewoner: Waterpoelen en stilstaand water kunnen leiden tot ongewenste gevolgen zoals ongedierte. Onze voorkeur zou het hebben als er wordt gekeken naar gebieden die onder water kunnen lopen. Overloopgebieden kunnen interessant zijn. Als dit overlast geeft, dan liever zonnepanelen.

Reactie bewoner: Niet tegen extra natuur, maar hoe zit het met ongedierte?

Reactie bewoner: Wat is het gevolg t.a.v. overlast ongedierte? Verder niet tegen extra natuur of bijzonderheden.

Reactie Kronos Solar: Wij zoeken mogelijke negatieve gevolgen zoals ongedierte uit. Tevens zullen we in overleg met het Waterschap om te kijken naar de meerwaarde van een overloopgebied.

Ingekomen e-mail van bewoner:

Zoals in augustus door ons op de vorige bijeenkomst gemeld, zijn wij tegen de verwoesting van ons agrarisch buitengebied door een grootschalig zonnepark. Ook zal er sprake zijn van aantasting van ons woongenot.

Ook zijn wij tegen wandelpaden grenzend aan ons eigendom. Dit leidt tot overlast door honden en mensen.

Ook zal schaduwwerking van de aan te planten groenstroken leiden tot opbrengstverlies op onze percelen.

Reactie Kronos Solar: doordat de meest noordelijke kavel niet meer tot het plangebied behoort zal overlast van schaduw daarmee opgelost moeten zijn. Tevens wordt daarmee 120 meter extra afstand genomen tot bewoning aan de noordzijde. Wandelpaden en recreatie wordt door alle omwonenden niet enthousiast op gereageerd.

7. Vervolg afspraken

- Verslaglegging maken en delen met (overige) omwonenden en gemeente. Dit wordt voor de volgende bijeenkomst gedeeld. De plannen zullen aangepast worden met deze feedback, we zullen dit aanpassen op de website en jullie hiervan op de hoogte brengen. Hierbij zullen dan ook visualisaties worden getoond.
- Gemeentelijke terugkoppeling op vragen die vanavond zijn gesteld over doorzetten bedrijfsvoering en belemmeringen van nieuwe vergunning t.a.v. bedrijfsvoering worden doorgegeven aan Kronos Solar en vervolgens aan de omwonenden.
- 27 januari tweede bijeenkomst. Deze staat in het teken van het uitwerken van de zaken die vanavond zijn besproken en eventuele aanvullende suggesties.
- 10 februari derde bijeenkomst in het teken van financiële participatie + evt. wijzigingen n.a.v. ecologisch onderzoek.

8. Vragen en afsluiting

Opmerkingen over tijdelijkheid zonnepark

Bewoner: De nabijgelegen stortplek is gebouwd en zou tijdelijk zijn, maar er wordt nog steeds gebruik van gemaakt en heeft zijn houdbaarheid gehad. Hoe weten we nu of dit ook niet voor dit zonnepark zal gelden. Als de locatie bovendien een recreatieve of educatieve functie heeft, dan wordt het voor de gemeente nog moeilijker om het af te breken. Wij vinden dat het zonnepark na 25 jaar opgeruimd moet worden, dan moet het klaar zijn en dat zou vastgelegd moeten worden. Geen verlenging van het zonnepark.

*Vanwege de AVG privacy wetgeving is dit een geanonimiseerde versie van de notulen.

Reactie Gemeente: de tijdelijkheid wordt bepaald door de grondeigenaar, waarbij wij uitgaan van 25 jaar.

Reactie Kronos Solar: er is 25 jaar vastgelegd in de overeenkomst met de grondeigenaar en zal tevens bij de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Een verlenging zal opnieuw vergund moeten worden en dus hetzelfde proces als nu moeten doorlopen. Ook hebben de zonnepanelen een afschrijvingsperiode van 25-30 jaar.

Noordelijk perceel dat nu niet meer bij het zonnepark is inbegrepen

Bewoner: wij zijn blij met het rode kruis door het noordelijke perceel. Hoe groot is de kans dat dit stuk er later toch bij wordt getrokken?

Reactie Kronos Solar: dat is voor nu van de baan. De grondeigenaar heeft aangegeven om dit niet te gebruiken als zonnepark. Als dit over bijvoorbeeld 10 jaar toch weer zou spelen dan moet er een nieuwe vergunning worden aangevraagd en akkoord worden gegeven door de grondeigenaar.

- De verslaglegging wordt deze week verstuurd.
- Mochten er achteraf suggesties en/of vragen zijn, deze gelieve kenbaar te maken zodat we die kunnen verwerken voor de volgende bijeenkomst.

Belangrijke aanvullende mededeling (niet in de bijeenkomst besproken)

Kronos Solar heeft in afstemming met de gemeente besproken om de vergunningsaanvraag in de komende dagen officieel in te sturen zodat het proces binnen de gemeente in gang wordt gezet. Dit betekent uitdrukkelijk niet dat er daarmee een vergunning is of gegarandeerd verleend zal worden. Het zet enkel het officiële proces binnen de gemeente in gang, daarmee kunnen bijvoorbeeld leges worden geheven en overleg plaatsvinden met gemeentelijke partners zoals de provincie en het Waterschap. De definitieve toetsing van alle onderdelen van de vergunningsaanvraag zal een lopend proces zijn waarbij participatie van omwonenden en actief omgevingsmanagement ook een onderdeel is. U wordt op de hoogte gebracht zodra het College van B&W een besluit neemt over het plan en daarmee het plan openbaar wordt. Op dat moment heeft u ook de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het plan.

Afsluiting om 20:15. Dank aan iedereen voor de aanwezigheid.